

سدهی در برابر حادثه‌های طبیعی باشیم

درباره زلزله و سیل که بیش از دیگر بلاهای طبیعی با آن روبه‌رو هستیم

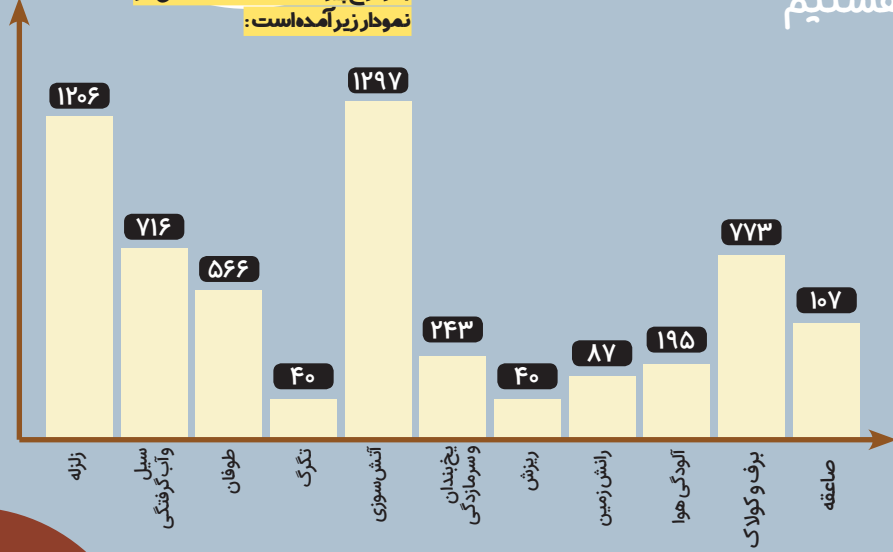
ملیحه ابراهیمی
m.ebrahimi@shahraha.com

ایران جزو ۱۰ کشور حادثه‌خیز دنیا است که سالانه هزینه بسیاری برای خسارت‌های جانی و مالی بلاهای طبیعی صرف می‌کند. مهم‌ترین این بلاها سیل و زلزله است که حوادث اخیر در کشورمان مهر تأییدی می‌زند بر این ادعا. روز جهانی کاهش بلاهای طبیعی (۲۰ مهر) فرصتی شد تا علاوه بر مرور حوادث پر مخاطره، دعوت‌تان کنیم به مطالعه چند خطی درباره اقدامات پیش‌گیرانه‌ای که اگر از آن‌ها غافل شویم، آسیب‌های جبران‌ناپذیری به دنبال خواهد داشت.

۵۲۷۰

مورد

سال گذشته ۵۲۷۰ حادثه طبیعی در کشور به وقوع پیوسته است که تعداد آن در نمودار زیر آمده است:

از اقدامات پیش‌گیرانه تا کاهش خسارت

- گاهی می‌توان با تدابیر از پیش تعیین شده بستر اقدامات پیش‌گیرانه را به گونه‌ای فراهم کرد که تلفات انسانی یا تخریب‌های زیست‌محیطی تا حد زیادی کم شود:
- ارتقای سطح آموزش در سایه روش‌های خودمراقبتی
- افزایش ایمنی و آمادگی عملکردی در لحظه بحران
- تقویت مطالعات علمی
- شناسایی تغییرات اقلیمی
- هماهنگی و همدلی بین واحدهای مختلف
- اجرای با قدرت تعامل بالا
- بهره‌رسانی اطلاعات
- تدوین برنامه راهبردی و عملیاتی بر اساس اطلاعات دریافتی
- آموزش تیم‌های مجرب برای رویارویی با حوادث و سوانح به هنگام عملیات
- تقویت آموزش‌های همگانی
- ترغیب و مشارکت‌های اجتماعی در زمان بحران

۳۲

در ایران دست کم ۳۲ نوع سانحه طبیعی به وقوع می‌پیوندد که مهم‌ترین آن‌ها سیل، زلزله، خشک‌سالی، ریزگردها و فرونشست‌های زمین هستند.

برای زمان زلزله به خاطر بسیاری

- به هیچ عنوان با اضطراب تصمیم عجولانه نگیرید و خون سردی خود را حفظ کنید.
- اگر در خیابان هستید از ساختمان‌ها، دیوارها، تیرهای چراغ برق و درختان فاصله بگیرید.
- اگر در نزدیکی تان میزی هست زیر آن پناه بگیرید و با دست پای‌ها را نگه دارید.
- آسانسور به هیچ عنوان وسیله خوبی برای فرار نیست. اگر داخل آن هستید فوراً خارج شوید.
- اگر فرصت خروج از راه پله را ندارید روی اولین پاگرد پناه بگیرید.
- نقاط امن خانه و راه خروج را از قبل بررسی و به دیگر اعضای خانواده آموزش دهید.
- نوزادان و اطفال خردسال را داخل شکم خود بگیرید و از سر و گردن آن‌ها محافظت کنید.
- از وسایل شکستنی و پرتاب‌شدنی مثل پنجره، لوستر، کمد و دکوری‌ها فاصله بگیرید.
- چهارچوب درها امن نیستند چون نمی‌توانند شما را در مقابل پرتاب اشیای حفظ کنند.
- در کوچه و خیابان تجمع نکنید و راه را برای خودروهایی امدادی باز نگه دارید.
- همیشه لوازم ضروری را پیش‌بینی کنید.
- با وسایل کوتاه، سنگین و محکم‌خانه مثل میبل و تخت یک مثلث امن برای پناه گرفتن ایجاد کنید.
- خودرو خود را به دور از پل‌های عابر پیاده، تیرهای چراغ برق و درختان متوقف کنید.
- فلاشرها را روشن نگه دارید و تا پایان زلزله از خودرو خارج نشوید.
- اگر صندلی چرخ‌دار دارید یا در کلاس و مکان شلوغی هستید، از جای خود بلند نشوید و تنها از سر و گردن خود محافظت کنید.
- اگر زیر آوار قرار گرفتید اصلاً فریاد نکشید. دهان خود را با پارچه بپوشانید و با تولید صدا از طریق ضربه زدن، دیگران را از جای خود مطلع کنید.
- اگر در رختخواب هستید از جای خود بلند نشوید و بالشت را روی سر خود قرار دهید.

هیچ شهری تاب آور نیست

نگاهی به آمارهای جمعیتی در سراسر جهان روند تغییر الگوی سکونت انسان‌ها از روستاها و مناطق حومه‌ای به شهرها و کلان‌شهرها را به سادگی نشان می‌دهد. شهرهایی که از حیث جمعیتی، روز به روز متراکم‌تر می‌شوند و مخاطرات آن‌ها نیز به تدریج افزایش می‌یابد. شاید در گذشته ادعا درباره تاب‌آوری شهرها در برابر مخاطراتی نظیر بلاهای طبیعی یا حوادثی مانند آتش‌سوزی‌ها یا حملات تروریستی با میزان پیشرفت دانش و الگوی استفاده از فناوری در آن هم‌خوانی داشت، اما این روزها توسعه همان فناوری‌ها به‌ویژه در حوزه سایبری باعث شده است میزان تاب‌آوری شهرها و آمادگی آن‌ها در مقابل مخاطرات گوناگون بیشتر به چالش کشیده شود. بانک جهانی در همکاری با نهاد کاهش بلاهای جهانی (GFDRR) در اینفوگرافی ذیل به تشریح فرصت‌ها و چالش‌های پیش‌روی شهرها برای بهبود تاب‌آوری خود در برابر مخاطرات مختلف پرداخته است. این نهاد تأکید دارد هیچ شهری به صورت صددرصدی ایمن نیست و به صورت مطلق نمی‌توان از مخاطرات و بلاهای آمان ماند اما می‌توان با تصمیم‌گیری‌های بموقع و سرمایه‌گذاری‌های صحیح، شهرها را برای مقابله و بهبودی سریع‌تر در برابر مخاطرات آماده کرد.

سرمایه‌گذاری در تاب‌آوری شهری

حمایت و ترویج توسعه درجهان در حال تغییر فرصت‌ها

امروزه بیش از هر زمان دیگری در طول تاریخ، انسان‌ها در نقاط شهری زندگی می‌کنند و این مقدار هر روز در حال افزایش است.

۶۰

درصد

حدود ۶۰ درصد از نقاطی که تا سال ۲۰۳۰ منطقه شهری تلقی می‌شوند هنوز حتی ساخته نشده‌اند. بخش عمده‌ای از رشد شهری، در آسیا و مناطق حومه‌ای صحرایی آفریقا رخ خواهد داد.

مخاطرات

با افزایش جمعیت ساکنان و تمرکز بیشتر دارایی‌ها در شهرها پایداری زیرساخت‌ها برای همراهی با این رشد سریع دشوار شده است. هم‌زمان، مخاطرات و بلاهای طبیعی نظیر تغییرات اقلیمی به سرعت در حال افزایش است؛ رانش زمین، نشست سازه‌ها، شکست پل‌ها، بریدگی کابل‌ها، آتش‌سوزی و سیلاب.

مناطق شهری کم‌برخورده‌تر تنها بیش از همه در معرض مخاطرات هستند بلکه کمترین توانایی را برای مقابله با چنین مخاطراتی دارند.

تا سال ۲۰۳۰ میلادی، بلاهای مختلف به‌ویژه مخاطرات مرتبط با تغییرات اقلیمی سالانه بیش از ۳۴ میلیارد دلار (بیش از تولید ناخالص ملی کشور آفریقای جنوبی) به شهرها هزینه‌تحمیل می‌کنند و ممکن است زندگی، سلامتی و سکونتگاه‌های ۷ میلیون انسان را با خطر جدی بازگشت به فقر مطلق روبه‌رو کند.

راه حل

باید به شهرهای در حال توسعه در سراسر جهان برای رفع ۴ مانع اساسی در مسیر سرمایه‌گذاری تاب‌آوری، کمک کنیم.

- کمبود منابع دولتی
- بی‌اعتمادی بخش خصوصی
- چالش‌های آماده‌سازی پروژه
- چالش‌های تأمین مالی

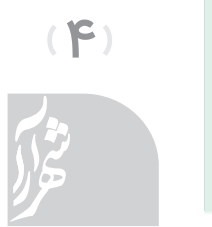

گاهی می‌توان با تدابیر از پیش تعیین شده بستر اقدامات پیش‌گیرانه را به گونه‌ای فراهم کرد که تلفات انسانی یا تخریب‌های زیست‌محیطی تا حد زیادی کم شود

۶۰

سال‌اندر

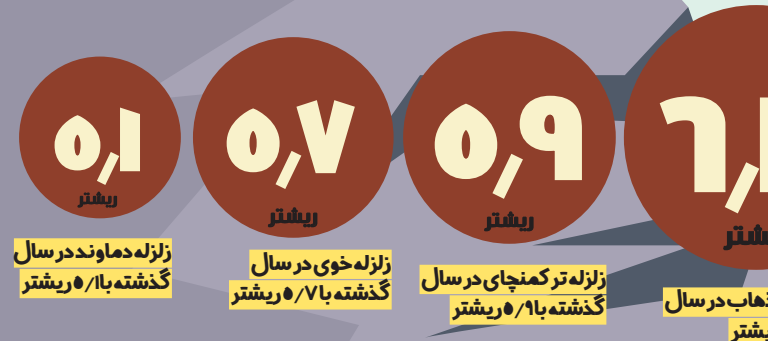
حدهای هواشناسی نشان می‌دهد در ۶۰ سال اخیر گرم‌شدن زمین روند مستمری داشته که یکی از مشخصات آن وقوع مخاطرات طبیعی است

زندگینو

شنبه
۲۲ مهر ۱۳۹۹
شماره ۱۴۴۴

بزرگ‌ترین زلزله‌ها در ۲ سال گذشته:

۸۳

درصد

از دیدگاه مطالعات تاریخی زلزله‌نگاری ۸۳ درصد ایران در معرض خطر زیاد و خیلی زیاد زلزله قرار دارد و ۱۹ درصد شهرها در معرض خطر زلزله هستند